

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาปัญหาในการใช้หลักสูตร วิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมมติฐานในการวิจัย คือ ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐาน วิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม แตกต่างกัน ระหว่างครูที่มีวุฒิทางครูกับครูที่ไม่มีวุฒิทางครู ผู้บริหารและครูของโรงเรียนในโครงการกับโรงเรียนนอกโครงการ และผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ส่วนผู้บริหารกับครู และผู้บริหารและครูในเขต การศึกษา 9 10 และ 11 มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชา อาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอน วิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งสิ้น 198 คน แบ่งเป็น ผู้บริหาร 64 คน ครู 134 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหาร และฉบับที่ 2 สำหรับครู แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ จำแนกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบ เป็นคำถามแบบกำหนดคำตอบให้เลือก
- ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตร วิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขา พาณิชยกรรม เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า
- ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความต้องการและข้อเสนอแนะ เป็นคำถามแบบปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้จัดส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหารและครูที่เป็นตัวอย่าง ประชากร ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 159 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.30 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด เป็นของผู้บริหาร 48 ฉบับ (75% ของผู้บริหาร) และครูผู้สอน 111 ฉบับ (82.84% ของครูผู้สอน)

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. แจกแจงความถี่แล้วคิดค่าตอบในแบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นร้อยละ
2. คำนวณหาค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความเป็นปัญหา (P) ในแบบสอบถามตอนที่ 2 ของแต่ละข้อความ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{\sum_{j=1}^n c_j (s_j - P_{ej})}{n}$$

3. เปรียบเทียบปัญหาในการใช้หลักสูตร โดยการทดสอบค่า t ระหว่างผู้บริหาร กับครู ครูที่มีวุฒิทางครูกับครูที่ไม่มีวุฒิทางครู ผู้บริหารและครูของโรงเรียนในโครงการกับโรงเรียนนอกโครงการ และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวโดยการทดสอบอัตราส่วนเอฟ (F-test) ระหว่างเขตการศึกษา และระหว่างประสบการณ์การทำงาน

4. ระดับความเป็นปัญหามีค่าคะแนนตั้งแต่ 0 ถึง 20 และมีค่ากลางเท่ากับ 6 เกณฑ์การพิจารณาระดับความเป็นปัญหา เป็นดังนี้

0.00	-	5.55	เป็นปัญหาน้อย
5.56	-	6.55	เป็นปัญหาปานกลาง
6.56	-	20.00	เป็นปัญหามาก

ชอคนพบ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 159 คน จำแนกตามลักษณะตัวแปร ดังนี้

ก.	ผู้บริหาร	48 คน
	ครูผู้สอน	111 คน
ข.	ผู้บริหารและครูของโรงเรียนในโครงการ	118 คน
	ผู้บริหารและครูของโรงเรียนนอกโครงการ	41 คน

ค.	ครูที่มีวุฒิทางครู	48	คน
	ครูที่ไม่มีวุฒิทางครู	63	คน
ง.	ผู้บริหารและครูที่อยู่ในเขตการศึกษา	9	55 คน
	ผู้บริหารและครูที่อยู่ในเขตการศึกษา	10	52 คน
	ผู้บริหารและครูที่อยู่ในเขตการศึกษา	11	52 คน
จ.	ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน	1 - 5 ปี	53 คน
	ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน	6 - 10 ปี	44 คน
	ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน	มากกว่า 10 ปี	62 คน

ตอนที่ 2 ปัญหาในการใช้หลักสูตร

1. ปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ที่ผู้บริหารและครูต่างก็เห็นว่าเป็นปัญหามาก คือ ความสนใจของศึกษานิเทศก์สาขาพาณิชยกรรม ในการนิเทศการสอนของครู ความร่วมมือของผู้ปกครองในการติดตามผลการเรียนของนักเรียน ความช่วยเหลือของชุมชนเกี่ยวกับสื่อการสอน การพานักเรียนไปทัศนศึกษางานด้านพาณิชยกรรม การได้รับวัสดุหลักสูตรและสื่อการสอนจากกองพัฒนาหลักสูตรทันเวลาสอนและความเพียงพอของหนังสือหลักสูตร

ปัญหาในการใช้หลักสูตรเฉพาะที่ผู้บริหารเห็นว่าเป็นปัญหามาก คือ การใช้สถานประกอบการในการเรียนการสอนสาขาพาณิชยกรรม

ปัญหาในการใช้หลักสูตรเฉพาะที่ครูเห็นว่าเป็นปัญหามากเรียงลำดับ คือ ความเพียงพอของหนังสือคู่มือการใช้หลักสูตร ความเพียงพอของหนังสือคู่มือแนวการสอน การบำรุงขวัญและให้กำลังใจแก่ครูในการปฏิบัติงานด้านการสอน การประชุมปฏิบัติการของโรงเรียนเพื่อผลิตสื่อการสอน ความเพียงพอของกระดานบัญชี การจัดแหล่งบริการสื่อการสอนสำหรับช่วยการสอนของครู ความเพียงพอของจำนวนครูกับจำนวนวิชาที่เปิดสอนในสาขาพาณิชยกรรม ความเพียงพอของจำนวนหนังสือที่เกี่ยวกับสาขาพาณิชยกรรมสำหรับนักเรียนค้นคว้าเองในห้องสมุด ความเพียงพอของหนังสือประกอบการสอน การจัดบริการฝึกทักษะการสัมภาษณ์เพื่อหางานทำให้แก่นักเรียน การมีส่วนร่วมหรือเสนอแนะ ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสาขาพาณิชยกรรม ความเพียงพอของคู่มือการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานวิชา

อาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับจากโรงเรียนเพื่อการดำเนินงานในสาขาพาณิชยกรรม ความเพียงพอของใบงานวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ความเพียงพอของคู่มือการประเมินผลการเรียน การให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าในการเรียนการสอนสาขาพาณิชยกรรมของผู้บริหาร ความร่วมมือและสนับสนุนของผู้บริหารในการจัดทำสื่อการสอน ความเพียงพอของโครงการสอน การจัดประชุมปรึกษาหารือและประชุมปฏิบัติการของครูในสาขาพาณิชยกรรม ความสามารถของโรงเรียนในการจัดซื้อและบริการสื่อการสอนแก่ครู การจัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการแก่นักเรียน ความเพียงพอของวัสดุครุภัณฑ์ที่สามารถนำไปสร้างสื่อการสอน ความเพียงพอของแผนการสอนประจำวันวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพสาขาพาณิชยกรรม ความเพียงพอของโต๊ะสาธิตการสอนพิมพ์ดีด ความเหมาะสมของจำนวนนักเรียนต่อสื่อการสอน ความเหมาะสมของจำนวนครูที่รับผิดชอบงานด้านการสอนสาขาพาณิชยกรรม การจัดประชุมปรึกษาหารือเพื่อวางแผนช่วยครูด้านการสอนและการแก้ปัญหา การให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองในการเลือกแผนการเรียนให้นักเรียน การสัมภาษณ์นักเรียนก่อนที่นักเรียนจะตัดสินใจเลือกแผนการเรียน

2. ผู้บริหารกับครูมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตร วิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม

2.1 ด้านตัวครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 คือ การจัดให้ครูได้สอนตรงกับ ความถนัดและความสามารถ การให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าในการเรียนการสอนสาขาพาณิชยกรรมของผู้บริหาร การจัดประชุมปรึกษาหารือเพื่อวางแผนช่วยครูด้านการสอนและการแก้ปัญหา ความเหมาะสมของจำนวนครูที่รับผิดชอบงานด้านการสอนสาขาพาณิชยกรรม และการบำรุงขวัญและให้กำลังใจแก่ครูในการปฏิบัติงานด้านการสอน เรื่องที่ผู้บริหารและครูต่างก็เห็นว่า เป็นปัญหามาก คือ ความสนใจของศิษยานุศิษย์สาขาพาณิชยกรรมในการนิเทศการสอนของครู

2.2 ด้านความเข้าใจหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 คือ ความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติเกี่ยวกับโครงสร้าง

ของหลักสูตรสาขาพาณิชยกรรม ความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติเกี่ยวกับคาบเวลา การจัดอัตราเวลาเรียน การวางแผนการเรียน การเตรียมการสอนร่วมกันระหว่างครูที่สอนรายวิชาเดียวกัน และการมีส่วนร่วมหรือเสนอแนะ ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสาขาพาณิชยกรรม

2.3 คำนวณเอกสารหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 คือความเพียงพอของหนังสือหลักสูตร ความเพียงพอของหนังสือคู่มือการใช้หลักสูตร ความเพียงพอของหนังสือคู่มือแนวการสอน ความเพียงพอของคู่มือการประเมินผลการเรียน และความเพียงพอของหนังสือประกอบการสอน เรื่องที่ผู้บริหารและครูต่างก็เห็นว่าเป็นปัญหาน้อย คือ ความถูกต้องของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในสาขาพาณิชยกรรมในหนังสือคู่มือการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน

2.4 คำนวณการจัดกาเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการแก่นักเรียน ความเหมาะสมของเวลากับเนื้อหาแต่ละรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้การพานักเรียนไปทัศนศึกษางานด้านพาณิชยกรรม ความเหมาะสมของจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน ความเพียงพอของจำนวนหนังสือที่เกี่ยวกับสาขาพาณิชยกรรม สำหรับนักเรียนค้นคว้าเองในห้องสมุด ความเพียงพอของจำนวนครูกับจำนวนวิชาที่เปิดสอน ในสาขาพาณิชยกรรม ความเหมาะสมของจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับจากโรงเรียนเพื่อการดำเนินงาน ในสาขาพาณิชยกรรม การจัดสภาพห้องเรียนและสิ่งแวดลอมให้อ่านวยต่อการเรียนการสอน การจัดประชุมปรึกษาหารือและประชุมปฏิบัติของครูในสาขาพาณิชยกรรม ความเหมาะสมของการจัดลำดับรายวิชาในแผนการเรียน ความสอดคล้องของแผนการสอนและคู่มือครูแต่ละรายวิชา และการใช้สถานที่ประกอบการในการเรียนการสอนสาขาพาณิชยกรรม

2.5 คำนวณสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

คือ ความเพียงพอของวัสดุครุภัณฑ์ที่สามารถนำไปสร้างสื่อการสอน ความร่วมมือและสนับสนุนของผู้บริหารในการจัดทำสื่อการสอน ความสามารถของโรงเรียนในการจัดซื้อและบริการสื่อการสอนแก่ครู การจัดแหล่งค้นคว้าวิทยากรสำหรับครูและนักเรียนในโรงเรียน การจัดแหล่งบริการสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ของครู การได้รับวัสดุหลักสูตรและสื่อการสอนจากกองพัฒนาหลักสูตรทันเวลาสอน การประชุมปฏิบัติการของโรงเรียนเพื่อผลิตสื่อการสอน และความเพียงพอของกระดานบัญชี เรื่องที่ผู้บริหารและครูต่างก็เห็นว่าเป็นปัญหามาก คือ ความช่วยเหลือของชุมชนเกี่ยวกับสื่อการสอน

2.6 คำนการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 คือ การให้นักเรียนรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายและเกณฑ์การประเมินผล ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนแต่ละครั้ง การจัดอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร การให้ครูที่สอนสาขาพาณิชยกรรมมีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ความพร้อมของเอกสารการประเมินและความพร้อมทางคำนำวัสดุที่จะนำมาจัดทำแบบทดสอบ เรื่องที่ผู้บริหารและครูต่างก็เห็นว่าเป็นปัญหามาก คือ ความร่วมมือของผู้ปกครองในการติดตามผลการเรียนของนักเรียน

2.7 คำนการแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะและคุณค่าของวิชาพื้นฐานวิชาชีพ แต่ละสาขาที่โรงเรียนเปิดให้นักเรียนเลือก การสัมภาษณ์นักเรียนก่อนที่นักเรียนจะตัดสินใจเลือกแผนการเรียน การให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองในการเลือกแผนการเรียนให้นักเรียน การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพให้นักเรียนทราบโดยทั่วกัน การให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพในสาขาพาณิชยกรรม การจัดบริการสำรวจนักเรียนเป็นรายบุคคล การเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่น่าสนใจแก่นักเรียน และการจัดบริการฝึกทักษะการสัมภาษณ์เพื่อหางานทำให้นักเรียน

3. ครูที่มีวุฒิทางครูกับครูที่ไม่มีวุฒิทางครู มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม

3.1 คำนัควัสดุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 คือ การจัดให้ครูได้สอนตรงกับความถนัดและความสามารถ ความพร้อมของครูในการที่จะปรับปรุงวิธีสอนให้เป็นที่ไปตามแผนการสอน และการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมสำหรับการสอนวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตร เรื่องที่ครูที่มีวุฒิทางครูและครูที่ไม่มีวุฒิทางครูต่างก็เห็นว่า เป็นปัญหามาก คือ การให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าในการเรียนการสอนสาขาพาณิชยกรรมของผู้บริหาร ความสนใจของศึกษานิเทศก์ สาขาพาณิชยกรรมในการนิเทศการสอนของครู และการบำรุงขวัญและให้กำลังใจแก่ครูในการปฏิบัติงานด้านการสอน

3.2 คำนความเข้าใจหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 คือ การนำคู่มือการเรียนการสอนไปปฏิบัติ และการวางแผนการเรียน การเตรียมการสอนร่วมกันระหว่างครูที่สอนรายวิชาเดียวกัน เรื่องที่ครูที่มีวุฒิทางครูและครูที่ไม่มีวุฒิทางครูต่างก็เห็นว่า เป็นปัญหามาก คือ การมีส่วนร่วมหรือเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสาขาพาณิชยกรรม

3.3 คำนเอกสารหลักสูตร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกเรื่อง เรื่องที่ครูที่มีวุฒิทางครูและครูที่ไม่มีวุฒิทางครูต่างก็เห็นว่า เป็นปัญหาน้อย คือ ความถูกต้องของเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในสาขาพาณิชยกรรมในหนังสือคู่มือการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน

3.4 คำนการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการแก่นักเรียน เรื่องที่ครูที่มีวุฒิทางครูและครูที่ไม่มีวุฒิทางครูต่างก็เห็นว่า เป็นปัญหามาก คือ การพานักเรียนไปทัศนศึกษางานด้านพาณิชยกรรม ความเพียงพอของจำนวนหนังสือที่เกี่ยวกับสาขาพาณิชยกรรมสำหรับนักเรียนค้นคว้าเองในห้องสมุด ความเพียงพอของจำนวนครูกับจำนวนวิชาที่เปิดสอนในสาขาพาณิชยกรรม ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับจากโรงเรียน

เพื่อการดำเนินงานในสาขาพาณิชยกรรม และการจัดประชุมปรึกษาหารือและประชุมปฏิบัติการของครูในสาขาพาณิชยกรรม

- 3.5 คำนวณการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกเรื่อง เรื่องที่ครูที่มีวุฒิทางครูและครูที่ไม่มีวุฒิทางครูต่างก็เห็นว่า เป็นปัญหาน้อย คือ ความเพียงพอของโต๊ะพิมพ์ดีด และนาฬิกาจับเวลา
- 3.6 คำนวณการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ การให้ครูที่สอนสาขาพาณิชยกรรมมีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล เรื่องที่ครูที่มีวุฒิทางครูและครูที่ไม่มีวุฒิทางครูต่างก็เห็นว่า เป็นปัญหามาก คือ ความร่วมมือของผู้ปกครองในการติดตามผลการเรียนของนักเรียน
- 3.7 คำนวณการแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพในสาขาพาณิชยกรรม เรื่องที่ครูที่มีวุฒิทางครูและครูที่ไม่มีวุฒิทางครูต่างก็เห็นว่า เป็นปัญหามาก คือ การจัดบริการฝึกทักษะ การสัมภาษณ์เพื่อหางานทำให้แก่นักเรียน

4. ผู้บริหารและครูของโรงเรียนในโครงการกับโรงเรียนนอกโครงการ มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม

- 4.1 คำนวณตัวครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ การให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าในการเรียนการสอนสาขาพาณิชยกรรม ของครูผู้สอน เรื่องที่ผู้บริหารและครูของโรงเรียนในโครงการและโรงเรียนนอกโครงการต่างก็เห็นว่า เป็นปัญหามาก คือ ความสนใจของศึกษานิเทศก์สาขาพาณิชยกรรมในการนิเทศการสอนของครู และการบำรุงขวัญและให้กำลังใจแก่ครูในการปฏิบัติงานด้านการสอน
- 4.2 คำนวณความเข้าใจหลักสูตร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกเรื่อง เรื่องที่ผู้บริหารและครูของโรงเรียนในโครงการและโรงเรียนนอกโครงการต่างก็เห็นว่า เป็นปัญหามาก คือ การมีส่วนร่วมหรือเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสาขาพาณิชยกรรม

- 4.3 คำนเอกสารหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ความเพียงพอของคู่มือการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขา พาณิชยกรรม เรื่องที่ผู้บริหารและครูของโรงเรียนในโครงการและ โรงเรียนนอกโครงการต่างก็เห็นว่าเป็นปัญหาน้อย คือ ความถูกต้องของเนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในสาขาพาณิชยกรรมในหนังสือคู่มือการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน
- 4.4 คำนการจัดการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกเรื่อง เรื่องที่ผู้บริหารและครูของโรงเรียนในโครงการและ โรงเรียนนอกโครงการต่างก็เห็นว่าเป็นปัญหามาก คือ การพานักเรียนไปทัศนศึกษางานด้านพาณิชยกรรม ความเพียงพอของจำนวนหนังสือที่เกี่ยวกับสาขาพาณิชยกรรมสำหรับนักเรียนคนคว่ำเองในห้องสมุด ความเพียงพอของจำนวนครูกับจำนวนวิชาที่เปิดสอนในสาขาพาณิชยกรรม ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับจากโรงเรียนเพื่อการดำเนินงานในสาขาพาณิชยกรรม และการใช้สถานประกอบการในการเรียนการสอนสาขาพาณิชยกรรม
- 4.5 คำนสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 คือ ความเพียงพอของเครื่องพิมพ์ดีดภาษาไทยขนาดแคร์ 13-15 นิ้ว โต๊ะพิมพ์ดีด เก้าอี้พิมพ์ดีด แผนภูมิแสดงตำแหน่งการใช้ปั๊มน้ำ นาฬิกาจับเวลา โต๊ะสาธิตการสอนพิมพ์ดีด ตู้เหล็กสี่ลิ้นชัก ตู้เหล็กชนิดสองบาน เปิด และโต๊ะหน้ารวมพร้อมเก้าอี้ซึ่งมีโซโต๊ะเล็ก เซอร์ และการจัดจำนวนอุปกรณ์ฝึกงานด้านพาณิชยกรรมให้มากเพียงพอที่จะให้นักเรียนได้ฝึกงานทุกคนในชั่วโมงฝึกงาน
- 4.6 คำนการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกเรื่อง เรื่องที่ผู้บริหารและครูของโรงเรียนในโครงการและ โรงเรียนนอกโครงการต่างก็เห็นว่าเป็นปัญหามาก คือ ความร่วมมือของผู้ปกครองในการติดตามผลการเรียนของนักเรียน
- 4.7 คำนการแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะ และคุณค่าของวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพแต่ละ

สาขาที่โรงเรียนเปิดให้นักเรียนเลือก และการสัมภาษณ์นักเรียนก่อนที่นักเรียนจะตัดสินใจเลือกแผนการเรียน เรื่องที่ผู้บริหารและครูของโรงเรียนในโครงการและโรงเรียนนอกโครงการ ต่างก็เห็นว่าเป็นปัญหามาก คือ การจัดบริการฝึกทักษะการสัมภาษณ์เพื่อหางานทำให้นักเรียน

5. ผู้บริหารและครูในเขตการศึกษา 9 10 และ 11 มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรม

5.1 คำนวณค่าครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 คือ ความสนใจของศึกษานิเทศก์สาขาพาณิชยกรรมในการนิเทศการสอนของครู เรื่องที่ผู้บริหารและครูในเขตการศึกษา 9 10 และ 11 ต่างก็เห็นว่าเป็นปัญหามาก คือ การบำรุงขวัญและให้กำลังใจแก่ครูในการปฏิบัติงานด้านการสอน

5.2 คำนวณความเข้าใจหลักสูตร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกเรื่อง เรื่องที่ผู้บริหารและครูในเขตการศึกษา 9 10 และ 11 ต่างก็เห็นว่าเป็นปัญหามาก คือ การมีส่วนร่วมหรือเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสาขาพาณิชยกรรม

5.3 คำนวณเอกสารหลักสูตร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกเรื่อง

5.4 คำนวณการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 คือ ความรู้ ความสามารถของครูที่สอนแต่ละรายวิชาในสาขาพาณิชยกรรม การชี้แจงจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียนให้นักเรียนทราบอย่างชัดเจน การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของครู และการเปิดสอนรายวิชาต่าง ๆ ตามความต้องการของนักเรียน เรื่องที่ผู้บริหารและครูในเขตการศึกษา 9 10 และ 11 เห็นว่าเป็นปัญหามาก คือ การพานักเรียนไปทัศนศึกษางานค้าพาณิชยกรรม ความเพียงพอของจำนวนหนังสือที่เกี่ยวกับสาขาพาณิชยกรรม สำหรับนักเรียนค้นคว้าเองในห้องสมุด ความเพียงพอ

ของงบประมาณที่ได้รับจากโรงเรียน เพื่อการดำเนินงานในสาขา
พาณิชยกรรม และการใช้สถานประกอบการในการเรียนการสอน
สาขาพาณิชยกรรม

- 5.5 คำนวณการสอบ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกเรื่อง
- 5.6 คำนวณการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
และ .01 คือ การแจ่งจุดประสงค์ในการวัดและประเมินผลการเรียน
แต่ละครั้งให้นักเรียนทราบ การให้นักเรียนรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมาย
และเกณฑ์การประเมินผล ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
แต่ละครั้ง และการประเมินผลภายหลังการเรียน เรื่องที่ผู้บริหาร
และครูในเขตการศึกษา 9 10 และ 11 ต่างก็เห็นว่าเป็นปัญหามาก
คือ ความร่วมมือของผู้ปกครองในการติดตามผลการเรียนของนักเรียน
- 5.7 คำนวณการแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ การ
ให้ความรู้เกี่ยวกับ ลักษณะและคุณค่าของวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพแต่ละ
สาขาที่โรงเรียนเปิดให้นักเรียนเลือก และการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ
แนวทางศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพในสาขาพาณิชยกรรม เรื่องที่
ผู้บริหารและครูในเขตการศึกษา 9 10 และ 11 ต่างก็เห็นว่าเป็น
ปัญหามาก คือ การจัดบริการฝึกทักษะการสัมภาษณ์เพื่อหางานทำให้
แก่นักเรียน

6. ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหา
ในการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม

- 6.1 คำนวณตัวครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 คือ
การจัดให้ครูได้สอนตรงกับความถนัดและความสามารถ การให้ความสำคัญ
และเห็นคุณค่าในการเรียนการสอน สาขาพาณิชยกรรม ของ
ผู้บริหาร การให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าในการเรียนการสอนสาขา
พาณิชยกรรมของผู้ปกครอง ความรู้และความเข้าใจเนื้อหาวิชาของ
ครูผู้สอน ความมั่นใจของครูที่จะสอนในสาขาพาณิชยกรรมตามแนว
ของหลักสูตร การจัดประชุมปรึกษาหารือเพื่อวางแผนช่วยครู คำน

การสอนและการแก้ปัญหา ความเหมาะสมของจำนวนครูที่รับผิดชอบงานด้านการสอนสาขาพาณิชยกรรม การบำรุงขวัญและให้กำลังใจแก่ครูในการปฏิบัติงานด้านการสอน และการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมของครู เรื่องที่ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ต่างก็เห็นว่าเป็นปัญหามากคือ ความสนใจของศึกษานิเทศก์สาขาพาณิชยกรรม ในการนิเทศการสอนของครู

6.2 **ด้านความเข้าใจหลักสูตร** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติเกี่ยวกับหลักการของหลักสูตรสาขาพาณิชยกรรม ความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรสาขาพาณิชยกรรม และการนำคู่มือแนวการสอน สื่อการสอน หนังสือเรียน มาพิจารณาและจัดทำเป็นบันทึกการสอน

6.3 **ด้านเอกสารหลักสูตร** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ ความเพียงพอของแผนการสอนประจำวันวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพสาขาพาณิชยกรรม

6.4 **ด้านการจัดการเรียนการสอน** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 คือ ความเหมาะสมของเวลา กับเนื้อหาแต่ละรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้ การใช้สื่อประกอบการสอนแต่ละรายวิชาของครู ความเหมาะสมของจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน ความเพียงพอของจำนวนครูกับจำนวนวิชาที่เปิดสอนในสาขาพาณิชยกรรม ความเหมาะสมของจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ ความเพียงพอของงบประมาณที่ได้รับจากโรงเรียน เพื่อการดำเนินงานในสาขาพาณิชยกรรม การจัดสภาพห้องเรียนและสิ่งแวดล้อมให้อื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ความเหมาะสมของการจัดลำดับรายวิชาในแผนการเรียน และความสอดคล้องของแผนการสอนและคู่มือครูแต่ละรายวิชา เรื่องที่ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันต่างก็เห็นว่าเป็นปัญหามาก คือ การพานักเรียนไปทัศนศึกษา งานด้านพาณิชยกรรมและความเพียงพอของจำนวนหนังสือที่เกี่ยวกับ

สาขาพาณิชยกรรม สำหรับนักเรียนค้นคว้าเองในห้องสมุด

- 6.5 คำนวณสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 คือ ความเพียงพอของวัสดุครุภัณฑ์ที่สามารถนำไปสร้างสื่อการสอน ความร่วมมือและสนับสนุนของผู้บริหารในการจัดทำสื่อการสอน ความสามารถของโรงเรียนในการจัดซื้อและบริการสื่อการสอนแก่ครู การจัดแหล่งค้นคว้าวิทยากรสำหรับครูและนักเรียนในโรงเรียน และทักษะการใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ของครู เรื่องที่ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ต่างก็เห็นว่าเป็นปัญหามาก คือ การจัดแหล่งบริการสื่อการสอนสำหรับช่วยการสอนของครู การได้รับวัสดุหลักสูตรและสื่อการสอนจากกองพัฒนาหลักสูตรทันเวลาสอน ความช่วยเหลือของชุมชนเกี่ยวกับสื่อการสอน การประชุมปฏิบัติการของโรงเรียนเพื่อผลิตสื่อการสอน และความเพียงพอของกระดานบัญชี
- 6.6 คำนวณการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 คือ การให้ครูที่สอนสาขาพาณิชยกรรมมีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การวัดและประเมินผล ความพร้อมของเอกสารการประเมิน ความพร้อมทางด้านวัสดุที่จะนำมาจัดทำแบบทดสอบ และการปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องที่ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ต่างก็เห็นว่าเป็นปัญหามาก คือ ความร่วมมือของผู้ปกครองในการติดตามผลการเรียนของนักเรียน
- 6.7 คำนวณการแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 คือ การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพให้นักเรียนทราบ โดยทั่วกัน การให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพในสาขาพาณิชยกรรม การเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพที่น่าสนใจแก่นักเรียน และการจัดสถานที่เฉพาะสำหรับบริการแนะแนว เรื่องที่ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ต่างก็เห็นว่าเป็นปัญหามาก คือ การจัดบริการฝึกทักษะการสัมภาษณ์เพื่อหางานทำให้นักเรียน

อภิปรายผล

1. ปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ในค้ำ
ต่าง ๆ ที่ผู้บริหารและครูเห็นว่า เป็นปัญหามาก อาจเป็นเพราะ หลักสูตรมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พุทธศักราช 2524 กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรมเป็นหลักสูตร
ใหม่ที่เพิ่งประกาศใช้ได้ไม่นาน ความพร้อมของโรงเรียนที่จะจัดการเรียนการสอนสาขา
พาณิชยกรรมให้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีไม่เพียงพอ ผู้บริหารและครู
อาจจะยังขาดความรู้และความเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร จึงน่าจะเป็น
สาเหตุให้ผู้บริหารและครูซึ่งเป็นผู้ใช้หลักสูตรโดยตรงประสบกับปัญหาต่าง ๆ มาก

2. ผู้บริหารกับครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐาน
วิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม คำนึงถึง ความเข้าใจหลักสูตร เอกสารหลักสูตร
สื่อการสอน และการวัดและการประเมินผล โดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทาง
สถิติ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ผู้บริหารกับครู มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการ
ใช้หลักสูตร วิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการจัด
การเรียนการสอน และการแนะแนว โดยเฉลี่ยแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
โดยส่วนใหญ่ผู้บริหารเห็นว่า เป็นปัญหาน้อย แต่ครูผู้สอนเห็นว่า เป็นปัญหามาก อาจเป็น
เพราะ ผู้บริหารส่วนใหญ่มีงานเกี่ยวกับการบริหารมาก อาจไม่ทราบปัญหาต่าง ๆ ที่เกิด
ขึ้นจริงโดยตลอดเมื่อครูนำไปปฏิบัติ ดังนั้นผู้บริหารจึงเห็นว่าปัญหาคำแนะนำการจัดการเรียน
การสอนเป็นปัญหาน้อย ในขณะที่ครูซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนโดยตรง
เห็นว่า เป็นปัญหามาก ในด้านการแนะแนวส่วนใหญ่ผู้บริหารมักจะไม่ได้ให้ความสำคัญ
มากนัก ฝ่ายแนะแนวในโรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีขึ้นตามรูปแบบที่กระทรวงศึกษาธิการ
กำหนดให้มีเท่านั้น มิได้มีการให้ความสำคัญอย่างจริงจัง ผู้บริหารส่วนใหญ่จึงเห็นว่า เมื่อ
จัดให้มีฝ่ายแนะแนวแล้ว ปัญหาคำแนะนำแนะแนวจึงไม่น่าจะมีปัญหามาก ส่วนครูซึ่งเป็นผู้
รับผลจากการแนะแนวโดยตรง พบเห็นปัญหาต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากความไม่สมบูรณ์ของ
ฝ่ายแนะแนว จึงเห็นว่าปัญหาคำแนะนำแนะแนวส่วนใหญ่เป็นปัญหามาก ดังนั้นจึงควรจัดให้
มีการสัมมนาระหว่างผู้บริหารกับครู ในอันที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและหาทางแก้ปัญห
ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน และสามารถนำ
หลักสูตรไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ครูที่มีวุฒิทางครุกับครูที่ไม่มีวุฒิทางครู มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ทุกด้านโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แยกกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ครูที่มีวุฒิทางครุกับครูที่ไม่มีวุฒิทางครุมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตร วิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรมแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม เป็นหลักสูตรใหม่สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากเพิ่งประกาศใช้หลักสูตรนี้ไ้ไม่นาน การนำหลักสูตรสาขาพาณิชยกรรมไปปฏิบัติโดยครูผู้สอนซึ่งอาจเป็นครูที่มีวุฒิทางครุหรือครูที่ไม่มีวุฒิทางครุ จึงประสบปัญหาต่าง ๆ ในลักษณะที่คล้ายคลึงกันเพราะครูแต่ละคนได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและนำไปปฏิบัติพร้อมกัน ดังนั้น ความเห็นของครูที่มีวุฒิทางครุกับครูที่ไม่มีวุฒิทางครุจึงไม่แตกต่างกัน

4. ผู้บริหารและครูของโรงเรียนในโครงการกับโรงเรียนนอกโครงการ มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ด้านสื่อการสอน โดยเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ผู้บริหารและครูของโรงเรียนในโครงการกับโรงเรียนนอกโครงการ มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรมแตกต่างกัน โดยผู้บริหารและครูของโรงเรียนนอกโครงการ เห็นว่าปัญหาค้นสื่อการสอนเป็นปัญหามากกว่าผู้บริหารและครูของโรงเรียนในโครงการ ส่วนปัญหาค้นตัวครู ความเข้าใจหลักสูตร เอกสารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการแนะแนว โดยเฉลี่ยผู้บริหารและครูของโรงเรียนในโครงการกับโรงเรียนนอกโครงการมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะโรงเรียนในโครงการมีงบประมาณช่วยเหลือพิเศษจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน การบริหาร การศึกษา อาคาร เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินงานและหลักสูตร (ปริญญานิพนธ์ 2519: 44) และจากผลการวิจัยของปริญญานิพนธ์ (2519: 61) พบว่า อุปกรณ์การเรียนภาคปฏิบัติและอุปกรณ์การสอนวิชาธุรกิจศิลป์มีมาก จึงทำให้โรงเรียนในโครงการมีความพร้อมทางค้นสื่อการสอนมากกว่า โรงเรียนนอกโครงการ ส่วนการนำหลักสูตรไปใช้ในค้ันอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน เพราะ หลักสูตร

มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม เป็นหลักสูตรใหม่ เพิ่งประกาศใช้ไม่นาน ผู้บริหารและครูแต่ละโรงเรียนได้รับการอบรม เกี่ยวกับความเข้าใจและการนำหลักสูตรไปใช้พร้อมกัน ดังนั้น ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจึง ไม่แตกต่างกัน

5. ผู้บริหารและครูในเขตการศึกษา 9 10 และ 11 มีความเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ทุกด้าน โดยเฉลี่ยไม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ผู้บริหารและครูใน เขตการศึกษา 9 10 และ 11 มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐาน วิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะเขตการศึกษา 9 10 และ 11 อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยกัน สภาพแวดล้อมต่าง ๆ คล้ายกัน และใช้ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 เหมือนกัน ดังนั้น ปัญหาที่พบจึงไม่ แตกต่างกัน

6. ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหา ในการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ด้านตัวครูและด้านการจัด การเรียนการสอน โดยเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ ตั้งไว้ว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาใน การใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม แตกต่างกัน โดยผู้บริหารและครูที่ มีประสบการณ์การทำงาน 1 ถึง 5 ปี และ 6 ถึง 10 ปี เห็นว่าปัญหาด้านตัวครู และ การจัดการเรียนการสอน เป็นปัญหามากกว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ การทำงาน มากกว่า 10 ปี ตรงกับผลสำรวจวิจัยของบุญเหลือ พูลทอง (2524: 134) ซึ่งพบว่า ครูที่ มีระยะเวลาการเป็นครูต่ำกว่า 10 ปี และครูที่มีระยะเวลาการเป็นครู 10 ปีขึ้นไป มี ความเข้าใจและรับรู้ปัญหาแตกต่างกัน ส่วนด้านความเข้าใจหลักสูตร เอกสารหลักสูตร สื่อการสอน การวัดและประเมินผล และการแนะแนว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ อาจเป็นเพราะ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 กลุ่มวิชาพื้นฐาน วิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม เป็นหลักสูตรใหม่ เพิ่งประกาศใช้เมื่อไม่นาน การจัดอบรม ครูเพื่อให้เข้าใจหลักสูตรใหม่และสามารถนำไปปฏิบัติให้ถูกต้องยังไม่ทั่วถึง และการผลิต เอกสารหลักสูตรและสื่อการสอนยังไม่เพียงพอกับความต้องการ

7. ปัญหาในการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรมที่เป็นปัญหา
มาก คือ ความร่วมมือของผู้ปกครองในการติดตามผลการเรียนของนักเรียน ความสนใจ
ของศึกษานิเทศก์สาขาพาณิชยกรรมในการนิเทศการสอนของครู การพานักเรียนไป
ทัศนศึกษางานค้ำพาณิชยกรรม ความเพียงพอของจำนวนหนังสือสำหรับนักเรียนค้นคว้าเอง
ในห้องสมุด และการจัดบริการฝึกทักษะการสัมภาษณ์เพื่อหางานทำให้นักเรียน

ความร่วมมือของผู้ปกครองในการติดตามผลการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารและ
ครูทุกกลุ่มเห็นว่าเป็นปัญหามาก อาจเป็นเพราะ ผู้ปกครองใช้เวลาส่วนใหญ่กับการประกอบ
อาชีพมากจนไม่ค่อยมีเวลาสนใจการเรียนของนักเรียน หรือผู้ปกครองมีความรู้น้อยจึงไม่
ค่อยให้ความสนใจกับการเรียนของนักเรียน

ความสนใจของศึกษานิเทศก์สาขาพาณิชยกรรม ในการนิเทศการสอนของครู
ผู้บริหารและครูเกือบทุกกลุ่มเห็นว่าเป็นปัญหามาก ยกเว้นผู้บริหารและครูในเขตการศึกษา
11 เห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง อาจเป็นเพราะ ศึกษานิเทศก์สาขาพาณิชยกรรมในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือมีเพียงคนเดียวโดยเป็นศึกษานิเทศก์ประจำเขตการศึกษา 11 ดังนั้น
โรงเรียนในเขตการศึกษา 11 จึงมีศึกษานิเทศก์สาขาพาณิชยกรรมไปนิเทศการสอน ส่วน
เขตการศึกษา 9 และ 10 ไม่มีศึกษานิเทศก์สาขาพาณิชยกรรมโดยตรง ต้องอาศัย
ศึกษานิเทศก์สาขาอื่นช่วยนิเทศการสอนแทน จึงทำให้การนิเทศการสอนสาขา
พาณิชยกรรม ของเขตการศึกษา 9 และ 10 มีน้อย เพราะศึกษานิเทศก์แต่ละสาขามีน้อย
อยู่แล้ว ไม่ค่อยมีเวลามาช่วยนิเทศการสอนสาขาอื่น

การพานักเรียนไปทัศนศึกษางานค้ำพาณิชยกรรม ผู้บริหารและครูทุกกลุ่มเห็นว่าเป็น
ปัญหามาก อาจเป็นเพราะ การเรียนการสอนสาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนส่วนใหญ่
เป็นการสอนในห้องเรียนเท่านั้น นักเรียนได้เห็นสภาพจริงของการทำงานค้ำพาณิชยกรรม
มีน้อยนัก เนื่องจากงบประมาณในสาขามีไม่เพียงพอ

ความเพียงพอของจำนวนหนังสือเกี่ยวกับสาขาพาณิชยกรรม สำหรับนักเรียน
ค้นคว้าเองในห้องสมุด ครูทุกกลุ่มเห็นว่าเป็นปัญหามาก แต่ผู้บริหารเห็นว่าเป็นปัญหา
ปานกลาง อาจเป็นเพราะ จำนวนนักเรียนและงบประมาณในสาขานี้มีน้อย ดังนั้น การใช้
งบประมาณในสาขานี้ส่วนใหญ่ถูกใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอน จึงไม่มีงบประมาณ

เพียงพอสำหรับการจัดซื้อหนังสือให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมในห้องสมุด

การจัดบริการฝึกทักษะการสัมภาษณ์เพื่อหางานทำให้แก่นักเรียน ครูทุกคนเห็นว่า เป็นปัญหามาก แต่ผู้บริหารเห็นว่าเป็นปัญหาปานกลาง อาจเป็นเพราะ ฝ่ายแนะแนวเห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่เรียนสาขานี้ มักจะมุ่งศึกษาต่อในระดับสูง โดยเห็นว่าการศึกษาในระดับนี้ ยังไม่เพียงพอที่จะประกอบอาชีพ ดังนั้นฝ่ายแนะแนวจึงจัดให้มีบริการค่านี้น้อย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด พบว่า การใช้หลักสูตร วิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ครูส่วนใหญ่เห็นว่า เป็นปัญหามากกว่าผู้บริหาร อาจเป็นเพราะ ครูยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ อุปกรณ์การเรียนการสอน และความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ จากผู้บริหาร ในขณะที่ผู้บริหารคิดว่า ได้ให้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้แก่ครูเพียงพอแล้ว ดังนั้น จึงควรที่จะได้มีการปรับปรุงเพื่อให้การใช้หลักสูตรวิชา พื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ควรจัดให้มีการสัมมนาระหว่างผู้บริหารกับครู ในอันที่จะแก้ไขปัญหการใช้ หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม เพื่อให้การใช้หลักสูตรดังกล่าวมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรจัดให้มีการอบรมครูที่สอนในสาขาพาณิชยกรรม เพื่อก่อให้เกิดความ เข้าใจหลักสูตรอย่างถูกต้อง
3. ควรเพิ่มอัตรากำลังของศึกษานิเทศก์สาขาพาณิชยกรรม ให้เพียงพอกับเขต การศึกษา เพื่อสามารถให้การนิเทศได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
4. ควรจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้บริหารกับฝ่ายแนะแนว ในอันที่ จะสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ ผู้ปกครองมีความเข้าใจอันถูกต้องเกี่ยวกับผลการเรียน และการเลือกแผนการเรียนของ นักเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการติดตามผลการทำงานของนักเรียนที่เรียนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ เพื่อดูว่านักเรียนสามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพเพียงใด
2. น่าจะได้มีการวิจัยต่อดังสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในการใช้ หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ สาขาพาณิชยกรรม ที่เป็นปัญหาในระดับมาก